

Не постои единствено правило за тоа на кој начин децата најдобро учат. Но едно е сигурно, во процесот на учењето, било да се вештини или едукативен материјал, пристапот и правилниот метод имаат активна улога. Како се креираат своите индивидуални и групни активности за учење, кои во исто време се во согласност со интересите на децата и предвидените програмски содржини. Насоките за подучување на училишни и предучилишни деца што ги дава оваа програма се флексибилни и можат да послужат за имплементација на која било програма за училишно или предучилишно образование и воспитание. Овие активности ефикасно ќе го користат развојниот потенцијал кај секое дете, преку примена на различни практики и пристапи на учење, приспособени на индивидуалните потреби на различни групи деца.

ФИЗИЧКИ АКТИВНОСТИ ЗА УЧИЛИШНИ И ПРЕДУЧИЛИШНИ ДЕЦА СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ

1.	Вежбање фина и груба моторика	Добро избалансираниот моторен развој директно влијае врз развојот на говорот, когнитивниот развој, емоционалниот развој како и социјалниот развој. Дел од активностите кои се спроведуваат се: лепење, боене, сечење, нижење, мерње, налевање, пишување, цртање, играње, истражување нови предмети, каде акцент се става на добивање едукативна или образовна активност, по пат на игра или решавање одреден проблем. Активностите се спроведуваат секој ден во времетраење од 1h.
2.	Вежби за еластичност, истегнување, рамнотежа и кондиција	Со помош на физичката активност од овој тип доаѓаме до подобрување на физичките и психичките способности. Секојдневната примена на вежбите за загревање, трчање, одење по греда, влечење со јаже, пешачење, скокање со јаже, кревање тегови и сл. допринесува за подобар психофизички развој кај секоја индивидуа.
3.	Структурирани активности	Овде се подразбираат физички активности кои се структурирани и имаат неколку повторувања. Ова помага да се развијат и подобрат мускулите и моторните вештини. Структурните активности се вежби кои треба да се изведуваат најмалку десет минути одеднаш, распоредени во текот на целата недела најмалку 2 до 2,5 часа. Овие активности се изработуваат соодветно на потребите и можностите на корисниците.
4.	Активности во природа	Секој ужива во активности кои се одвиваат надвор во природа. Една едноставна активност, со многу бенефиции на менталното здравје е прошетката – каде што има можност да се ужива на свеж воздух, да се учи за нашата околина (птици, инсекти, растенија, дрва) и се стекнува љубопитност за се она што не опкружува. Кога станува збор за активности кои се одвиваат надвор во природа, можностите се многубројни.

КОГНИТИВНИ АКТИВНОСТИ ЗА УЧИЛИШНИ И ПРЕДУЧИЛИШНИ ДЕЦА СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ

1.	Образовно - едукативни активности	Целта на оваа активност е помош при извршувањето на домашните задачи како и совладување и стекнување нови знаења и способности. Се избираат активности кои се поврзани со веќе изучениот или стекнатиот материјал со цел за увежбување и примена на стекнатото знаење. Со примена на голем број нагледни средства и материјали се буди интересот за совладување на зададените предизвици, како и поттикнување, набљудување, истражување, класификација и серијација. Активноста е предвидена да се извршува секој ден во времетраење од 1h.
2.	Креативни активности	Со помош на креативноста се овозможува учење преку активности што го охрабруваат и олеснуваат едукативниот и социјалниот живот на лицата со посебни потреби. Со примена на повеќе техники: боење, лепење, везење, сликање, моделирање и сл. целиме да добиеме крајни производи (честитки, слики, украси, различни ракотворби) изготвени од страна на корисниците, а со изложбата на крајните продукти кај корисниците се влева огромна самодоверба, продуктивност и чувство на еднаква припадност во општеството. Овие активности се предвидени да се извршуваат во времетраење од 3h во работната неделата.
3.	Вежби со конструктивен материјал и сложувалки	Сложувалките и конструктивниот материјал сеп редиизвивувачки, забавни и се во многу форми и нивоа на предизвици. Се избираат предмети што се од интерес за лицето. Тие се едукативни и им помагаат на лицата да развиваат вештини и да постигнат искуство во решавање проблеми, внимание, развој на фини моторни вештини и социјални вештини.

СЕНЗОРНИ АКТИВНОСТИ ЗА ПРЕДУЧИЛИШНИ И УЧИЛИШНИ ДЕЦА

Сензорни информации се сите пораки што ги добиваме од нашите сетила. Ова ги вклучува петте сетила со кои повеќето од нас ги знаат, вкусот, мирисот, видот, слухот и допирот. Покрај тоа, ние добиваме информации од нашите проприоцептивни и вестибуларни сетила. Активностите од сензорен тип се спроведуваат по 1h секој ден во неделата.

1.	Визуелни активности	Со помош на органите за вид, односно очите ние ги примаме светлосните дразби од околината, тие служат за распознавање на светло, темно, форма, големина, боја, движење. Преку примена на активности кои вклучуваат истражување, препознавање, именување, запомнување на предмети, симболи, бои, големини, форми (местење сложувалки, мемори игри, пронаоѓање сличности и разлики и сл.) односно преку вежбите за визуелна дискриминација, визуелна меморија, визуелна перцепција и вежбите за координација око-рака се развива сетилото за вид.
2.	Аудитивни активности	Нашето сетило за слух се нарекува и аудитивен сензор. Увото ги прима овие сетилни пораки, кои се нарекуваат звучни бранови. Примери за сензорни пораки вклучуваат какви било звуци, како што се, дете што плаче, правосмукалка, аларм, свонење на телефон и свирење музика. За развој на аудитивното сетило применуваме едноставни и лесни активности (игри со броење, музичко столче, препознавање на звуци, имитирање на звуци, ритмички вежби) кои будат љубопитност и истрајност кај децата.
3.	Олфакторни активности	Носот или олфакторниот сензор прима сетилни пораки, како што се парфем, мирис на храна, чад и цвеќиња. Преку примената на активности (кутија со мириси, препознај мирис) кои вклучуваат распознавање на различни видови мирис допринесува многубројни придобивки, социјализација, припадност, трпеливост и сл.
4.	Тактилни активности	Допирот, или тактилен сензор, прима сетилни пораки од кожата. Покрај информациите од допирот на кожата, ова вклучува информации за температура, болка и притисок / вибрации, како на пример допирот на нечија рака, чувство на ткаенина на кожата, врела шоља, гребење, стисок или скокоткање. Со помош и обработка на различни видови материјали (дрво, памук, пластика, метал, керамика) како и употреба на училишни материјали (хартија, лепило, боички, пластелин, глина) обезбедуваме одлична можност за истражување и креирање активности кои допринесуваат за добра тактилна стимулација.
5.	Проприоцептивни активности	Проприоцептивниот сензор е исклучително важен и честопати се нарекува скриено шесто сетило, тој добива сетилни пораки од нашите мускули и зглобови и ни помага да знаеме колку сила употребуваме. Со примена на следните активности: цедење портокал, туркање количка, возење велосипед, возење тротинет, кревање тегови, трчање, влечење со јаже, играње со топка, и сите различни облици на телото како

Асоцијација за правата на деца и младинци со посебни потреби ЛАСТОВИЦА – Скопје

Адреса: Бул. АСНОМ бр. 60-2/18, 1000 Скопје, Република Македонија

E-mail: nvolastovica@yahoo.com web: www.lastovica.org.mk тел: 078 442 794

		движење и промена на положбата, му помагаме на телото да знае каде се наоѓа во просторот и како се движат нашите екстремитети.
6.	Вестибуларни активности	Вестибуларниот осет често се нарекува чувство на рамнотежа. Добива сетилни пораки од дел од внатрешното уво, наречено вестибула. Вестибуларниот сензор помага при одржување рамнотежа и координација на движењето и помага при одржување на будност. Активностите што даваат многу вестибуларни повратни информации вклучуваат лулање, скокање, вртење, трчање во место, клацакање, одење по греда, одење по шема, поминување препреки, скокање во вреќа и сл.
7.	Густативни активности	Чувството на вкус прима информации од јазикот. Ова обично доаѓа од вкусовите во нашата храна. Како слатки, солени, кисели и лути вкусови. Исто така се нарекува густаторно сетило. Со примената на активности со истражувачки карактер (пробај и погоди го зеленчукот, овошјето со затворени очи, опиши го вкусот, затворена кутија со различна храна-препознај, и сл.) овозможуваме лесен и едноставен пристап кон стекнување на нови знаења.

РАСПОРЕД НА АКТИВНОСТИ ВО АСОЦИЈАЦИЈА „ЛАСТОВИЦА“ – СКОПЈЕ

	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЕДА	ЧЕТВРТОК	ПЕТОК
08:00 – 09:00	Пречекување на корисниците во центарот.				
09:00 – 10:00	Припрема за доручек и доручек.				
10:00 – 11:00	Образовно – едукативни активности	Физички активности	Креативни активности	Физички активности	Образовно – едукативни активности
11:00 – 12:00	Сензорни активности	Образовно – едукативни активности		Образовно – едукативни активности	Креативни активности
12:00 – 13:00		Активности во природа	Сензорни активности	Сензорни активности	
13:00 – 14:00	Креативни активности	Сензорни активности	Образовно – едукативни активности	Активности во природа	Сензорни активности
14:00 – 15:00					
15:00 – 15:45	Припрема за ручек и ручек.				
15:45 - 16:00	Припрема и испраќање на корисниците за дома.				